

Sygn. akt *I AGa 335/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 czerwca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Górecki

Sędziowie: SA Mariola Głowacka (spr.)

SA Małgorzata Gulczyńska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Kinga Kwiatkowska

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2019 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **Skarbu Państwa- Prezesa Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w W.**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w P.**

przy udziale **Prokuratora Okręgowego w Poznaniu**

o stwierdzenie nieważności uchwał ewentualnie o uchylenie uchwał

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 9 maja 2018 r. sygn. akt IX GC 1052/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 w ten sposób, że zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 557 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. w pozostałym zakresie apelację oddala;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 810 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Mariola Głowacka SSA Marek Górecki SSA Małgorzata Gulczyńska

Sygn. akt IAGa 335/18

UZASADNIENIE

Powód Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Skarbu Państwa pozwem z dnia 19 września 2014r. skierowanym przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w P. wniósł o stwierdzenie nieważności uchwał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w P. z dnia 18 lipca 2014r. kontynuowanego po przerwie w dniu 18 sierpnia 2014r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 99.999,62 zł z jednoczesnym wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki w całości oraz

zmiany §5 statutu Spółki. Na wypadek nieuwzględnienia wniosku o stwierdzenie nieważności uchwał powód wniosł o uchylenie zaskarżonych uchwał. Nadto powód wniosł o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P. w odpowiedzi na pozew wniosł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

Prokurator Okręgowy w Poznaniu w piśmie z dnia 17 listopada 2015r. zgłosił swój udział w niniejszej sprawie.

Skarb Państwa na mocy przepisów wprowadzających ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym z dnia 16 grudnia 2016r. jest reprezentowany przez Prezesa Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 9 maja 2018r. oddalił powództwo w całości, kosztami postępowania obciążył powoda i w związku z tym zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.817 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z opłatą od pełnomocnictwa.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że pozwana Spółka (...) Spółka Akcyjna jest spółką zawiązaną 1 lipca 1910r. Kapitał zakładowy Spółki wynosił przed 1 września 1939r. 500.000 zł i dzielił się na 5.000 akcji. Przedmiotem działalności Spółki był wyrób i sprzedaż artykułów papierniczych. W 1938r. akcje pozwanej Spółki o numerach od (...) do (...) stanowiły przedmiot zastawu ustanowionego na rzecz Banku (...) SA, celem zabezpieczenia kredytów obrotowych udzielonych pozwanemu. Zastaw wygasł w związku ze spłaceniem kredytu, a po jego wygaśnięciu Bank (...) S.A. był depozytariuszem akcji.

Sąd pierwszej instancji ustalił, iż w dniu 25 marca 1948r. sporządzony został protokół z przeprowadzonej rejestracji dokumentów na okaziciela spółki akcyjnej (...) w P. zgodnie z dekretem z dnia 3 lutego 1947r. dotyczący posiadanych przez E. K. (1) oryginalnych akcji pozwanej Spółki o numerach od (...) (...), (...) (...), (...), (...) (...). W 1948r. akcje o numerach od (...) (...) należały do E. K. (1) (nr (...) (...), L. K. (nr (...) (...), A. W. (nr (...) (...), K. K. (1) (nr (...) (...)). Prawa z akcji były wykonywane w 1948r. i w 1949r. podczas odbywających się w tych J. zgromadzeniach akcjonariuszy pozwanej Spółki. Po przejęciu na własność państwa przedsiębiorstwa pozwanego na zasadzie orzeczenia Ministra Przemysłu Lekkiego z dnia 11 lipca 1950r. pozwany zaprzestał prowadzenia działalności. W dniu 18 września 2012r. akcjonariusze zdecydowali o wznowieniu działalności pozwanej Spółki. Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu postanowieniem z dnia 7 maja 2013r. dokonał przerejestrowania pozwanego z Rejestru Handlowego(...) do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Handlowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 24 czerwca 2014r. zamieszczono w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ogłoszenie o zwołaniu na dzień 18 lipca 2014r. walnego zgromadzenia akcjonariuszy pozwanej Spółki. Ogłoszenie zawierało porządek dzienny obrad z którego wynikało, że przedmiotem zgromadzenia miało być m.in. podjęcie uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 99.99,62 zł z jednoczesnym wyłączeniem prawa poboru w całości. Wskazano również, że w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego zmianie ulegnie § 5 statutu Spółki, jednocześnie w ogłoszeniu wskazano dotychczasową treść § 5 statutu Spółki oraz projektowaną nową treść tego zapisu. Minister Skarbu Państwa RP pismem z dnia 3 lipca 2014r. wskazał, że powód jest akcjonariuszem pozwanej Spółki i zażądał odpowiedniej dokumentacji, w związku ze zbliżającym się zwyczajnym walnym zgromadzeniem. W dniu 10 lipca 2014r. E. P. - pełnomocnik

powoda złożyła 1.000 sztuk akcji na okaziciela o numerach od (...) (...) w siedzibie pozwanej Spółki (każdy dokument akcji obejmował 10 akcji). W dniu 15 lipca 2014r. sporządzono listę akcjonariuszy pozwanej Spółki uprawnionych do uczestnictwa na zwyczajnym walnym zgromadzeniu w dniu 18 lipca 2014r. Ze względu na wątpliwości Zarządu Spółki co do tytułu prawnego powoda do akcji złożonych w Spółce powód został uprawniony do wzięcia udziału w zgromadzeniu pod warunkiem wykazania tytułu prawnego do akcji najpóźniej do dnia odbycia zwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że w dniu 18 lipca 2014r. odbyło się zwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy pozwanej Spółki. W zgromadzeniu tym udział wzięli akcjonariusze: G. K. (...), M. Ż. (...), E. K. (2) (...), M. K. (1) (...), W. H. (...) J. K.(...)Na zgromadzeniu stawili się także pełnomocnicy powoda - B. B. i E. P., które przedstawiły dwa pisemne pełnomocnictwa z dnia 15 lipca 2014r. udzielone przez Sekretarza S. w Ministerstwie Skarbu Państwa Z. G. do reprezentowania Skarbu Państwa na zwyczajnym walnym zgromadzeniu pozwanego oraz kopię pełnomocnictwa z dnia 26 czerwca 2014r. udzielonego Z. G. przez Ministra Skarbu Państwa W. K.. Pełnomocnictwo udzielone Z. G. obejmowało umocowanie do nadzorowania i wykonywania praw z akcji na walnych zgromadzeniach i praw z udziałów na zgromadzeniach wspólników w spółkach w których udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym nie przekraczał 15% z wyłączeniem określonych podmiotów. Udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym pozwanej Spółki wynikający ze złożonych przez przedstawicieli powoda akcji na okaziciela przekraczał 15%. W związku z faktem, że pełnomocnik zarządu zakwestionował uprawnienie powoda do akcji pozwanej Spółki oraz wobec braku prawidłowego umocowania B. B. i E. P. do reprezentowania Skarbu Państwa na zwyczajnym walnym zgromadzeniu akcjonariuszy pozwanej Spółki, zarządzono przerwę w obradach do dnia 18 sierpnia 2014r. w celu umożliwienia powodowi wykazania uprawnień do akcji Spółki i przedstawienia prawidłowo udzielonych pełnomocnictw. Pozwany pismem z dnia 24 lipca 2014r. wezwał powoda do niezwłocznego przedstawienia odpowiedniej

dokumentacji świadczącej o nabyciu tytułu własności do akcji Spółki o numerach (...)(...)Powód odpowiadając na powyższe pismo pismem z dnia 14 sierpnia 2014r. wskazał m.in., że w przypadku kwestionowania przez Spółkę legitymacji materialnej posiadacza akcji na okaziciela ciężar przeciw dowodu spoczywa na Spółce. Spółka zobowiązana jest udowodnić, że wraz z nabyciem akcji na okaziciela nie nastąpiło przejście na rzecz nowego posiadacza udziałowych praw inkorporowanych w akcjach Spółki.

Sąd Okręgowy ustalił, że po przerwie w dniu 18 sierpnia 2014r. kontynuowane było zwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy pozwanej Spółki przerwane w dniu 18 lipca 2014r. na którym stawili się wszyscy akcjonariusze obecni przed przerwą. Pełnomocnicy powoda M. K. (2) i P. F. (prawidłowo umocowani) odmówili wyjaśnienia i udowodnienia tytułu prawnego do akcji pozwanego na okaziciela. Nie brali udziału w dalszej części zwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy pozwanego. Na powyższym zgromadzeniu podjęto m.in. uchwałę nr (...) o wyłączeniu prawa poboru w całości w związku z planowanym podwyższeniem kapitału zakładowego. Z kolei uchwałą nr (...) postanowiono podwyższyć kapitał zakładowy pozwanej Spółki o kwotę 99.999,62 zł poprzez emisję 9.999.962 akcji imiennych serii (...) o wartości nominalnej 0,01 zł. W związku z wyłączeniem prawa poboru podwyższenie kapitału zakładowego i emisja nowych akcji miały nastąpić w drodze subskrypcji prywatnej na zasadzie art. 431 § 2 pkt 1 k.s.h. W związku z podwyższeniem kapitału zakładowego Spółki zmieniono § 5 jej statutu ustalając, że kapitał zakładowy Spółki wynosi 100.000,12 zł i dzieli się na 50 akcji na okaziciela serii (...) oraz 9.999.962 zł akcji imiennych serii (...) o wartości nominalnej 1 grosz każda akcja. Jedna akcja miała dawać prawo do jednego głosu, przy czym prawo głosu miało przysługiwać akcjom również przez ich pełnym pokryciem.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że G. K. pismem z dnia 1 sierpnia 2014r. wezwał pozwanego do wydania akcji o numerach od (...) (...) wskazując, że jest spadkobiercą E. i L. K.. Pismami z tego samego dnia E. K. (2) wniosła o wydanie jej, jako spadkobiercy K. K. (1), akcji o numerach (...) (...), a M. Ż. o wydanie akcji pozwanej Spółki o numerach (...)(...) wskazując, że jest spadkobiercą A. W.. Pozwany w piśmie z dnia 5 września 2014r. odmówił zwrotu zatrzymanych akcji na okaziciela.

Sąd Okręgowy ustalił, że w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nr (...) z dnia 12 września 2014r. ukazało się ogłoszenie pozwanej Spółki zawierające wezwanie akcjonariuszy do złożenia w siedzibie Spółki dokumentów akcji o numerach od 1 do 5000 („stare dokumenty akcji”) celem ich unieważnienia i wydania nowych dokumentów akcji, w terminie dwóch tygodni od dnia ogłoszenia wezwania pod rygorem unieważnienia starych dokumentów akcji. Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto w P. wyrokiem z dnia 20 stycznia 2015r, wydanym w sprawie X GC 1961/14 oddalił powództwo Skarbu Państwa przeciwko (...) S.A. z siedzibą w P. o wydanie przedwojennych dokumentów 1000 sztuk akcji na okaziciela spółki (...) S.A. w P. o numerach od (...) do (...).

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji uznał, że zarówno roszczenie główne powoda o uchylenie zaskarżonych uchwał nr (...) i (...) z dnia 18 sierpnia 2014r., jak i roszczenie ewentualne o stwierdzenie nieważności w/w uchwał nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy wskazał, że powód swoje roszczenie wywodził z treści art. 422§ 1 k.s.h. Zgodnie z dyspozycją tego przepisu uchwała walnego zgromadzenia sprzeczna ze statutem bądź dobrymi obyczajami i godząca w interes spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie akcjonariusza może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały. W myśl art. 425 § 1 k.s.h. osobom lub organom spółki wymienionym w art. 422 § 2 przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia sprzecznej z ustawą. Prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia jak i o stwierdzenie jej nieważności przysługuje:

- 1) zarządowi, radzie nadzorczej oraz poszczególnym członkom tych organów,
- 2) akcjonariuszowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu, wymóg głosowania nie dotyczy akcjonariusza akcji niemej,
- 3) akcjonariuszowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w walnym zgromadzeniu,
- 4) akcjonariuszom, którzy nie byli obecni na walnym zgromadzeniu jedynie w przypadku wadliwego zwołania walnego zgromadzenia iub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad.

Sąd Okręgowy podkreślił, że powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia należy wnieść w terminie miesiąca od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, nie później jednak niż w terminie sześciu miesięcy od dnia powzięcia uchwały (art. 424 k.s.h.). Powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały spółki akcyjnej należy wnieść przed upływem sześciu miesięcy od dnia w którym uprawniony powziął wiadomość o uchwale, nie później jednak niż z upływem dwóch lat od dnia powzięcia uchwały (art. 425 § 2 k.s.h.).

Sąd pierwszej instancji wskazał, że w przedmiotowej sprawie pozwany zakwestionował legitymację czynną powoda do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał nr (...) dnia 18 sierpnia 2014r. oraz powództwa ewentualnego o uchylenie w/w uchwał podnosząc, że powód nie był akcjonariuszem Spółki, gdyż nie wykazał w jaki sposób wszedł w posiadanie akcji na okaziciela. Powód natomiast stanął na stanowisku, że jego status akcjonariusza i związane z tym uprawnienia wynikają z faktu posiadania akcji na okaziciela pozwanej Spółki. Sąd Okręgowy w przedmiotowej kwestii podzielił argumentację powoda.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że zgodnie z treścią art. 343 § 1 k.s.h. wobec spółki uważa się za akcjonariusza tylko tę osobę, która jest wpisana do księgi akcyjnej lub posiadaczka akcji na okaziciela z uwzględnieniem przepisów o obrocie instrumentami finansowymi. Z powyższej regulacji wynika domniemanie prawne, że posiadacz akcji na okaziciela jest akcjonariuszem spółki, której akcje posiada. Niespornym w niniejszej sprawie było, że powód w chwili zgłaszania swojego udziału w zwyczajnym walnym zgromadzeniu akcjonariuszy w dniu 10 lipca 2014r.

posiadał akcje na okaziciela pozwanej spółki numery od (...) do (...). Zatem z w/w faktem łączyło się domniemanie prawne uregulowane a art. 343 § 1 k.s.h., że jest on akcjonariuszem pozwanej Spółki. Domniemanie to jako domniemanie prawne mogło zostać obalone jedynie przez przeprowadzenie tzw. dowodu przeciwieństwa przez podmiot kwestionujący domniemanie, a więc przez pozwanego. Sąd podkreślił, że zgodnie z utrwalonym poglądem doktryny i treścią art. 92111 k.c. spółka nie ma obowiązku i zarazem kompetencji do dochodzenia czy okaziciel - posiadacz akcji na okaziciela jest właścicielem dokumentu akcji na okaziciela. W razie istnienia wątpliwości spółka może żądać jedynie złożenia akcji w depozycie sądowym. Wyjaśnienie tej kwestii przez spółkę ogranicza się jedynie w zasadzie do badania samego dokumentu akcji. Zdaniem Sądu Spółka (...) S.A. nie miała więc na etapie zgłoszenia przez przedstawicieli powoda udziału w zwyczajnym zgromadzeniu wspólników, które miało się odbyć w dniu 18 lipca 2014r. podstaw do odmowy dopuszczenia pełnomocników Skarbu Państwa do udziału w zwyczajnym walnym zgromadzeniu. Wobec powyższego Sąd Okręgowy uznał, że w niniejszej sprawie doszło do bezzasadnego

niedopuszczenia przedstawicieli powoda jako posiadacza akcji na okaziciela pozwanej Spółki do udziału w zwyczajnym walnym zgromadzeniu pozwanej Spółki, które odbyło się w dniach 18 lipca 2014r, i 18 sierpnia 2014r. i w związku z tym powód był uprawniony do zaskarżenia uchwał nr (...) z dnia 18 sierpnia 2014r.

Sąd pierwszej instancji uznał, że wiadomość o uchwałach została przez powoda powzięta w dniu w którym kontynuowano zgromadzenie, a pozew złożono w dniu 18 września 2014r. W ocenie Sądu nie ulega zatem wątpliwości, że w rozpoznawanej sprawie powyżej wymienione przesłanki formalne, związane z zachowaniem ustawowego terminu wniesienia powództwa o uchylenie uchwały jak i o stwierdzenie jej nieważności, zostały spełnione.

Sąd Okręgowy przed przystąpieniem do analizy merytorycznej roszczeń powoda i zastrzeżeń pozwanego rozważył formalnoprawny zarzut pozwanego co do wykroczenia przez powoda poza żądanie pozwu w związku z nowym sformułowaniem żądania zawartym w piśmie procesowym z dnia 14 stycznia 2015r. W piśmie tym powód wskazał, że wnosi o stwierdzenie nieważności uchwał zwyczajnego walnego

zgromadzenia akcjonariuszy pozwanej Spółki z dnia 18 lipca 2014r. i 18 sierpnia 2014r. dotyczących podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 99.999,62 zł z jednoczesnym wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki w całości tj. uchwały nr (...) i uchwały nr (...) oraz ewentualnie o uchylenie w/w uchwał. Analiza treści żądania zawartego w pozwie oraz w piśmie procesowym powoda z dnia 14 stycznia 2015r. wskazuje, że wolą powoda wyrażoną w pozwie było zaskarżenie uchwał podjętych na zwyczajnym walnym zgromadzeniu akcjonariuszy pozwanej Spółki w dniach 18 lipca 2014r. i 18 sierpnia 2014r., które dotyczyły podwyższenia kapitału zakładowego pozwanej Spółki, wyłączenia prawa poboru oraz zmiany § 5 statutu Spółki. Sąd przyjął, że z takiego określenia zaskarżonych uchwał precyzyjnie wynika jakie konkretnie uchwały powód zakwestionował, nawet jeśli nie wskazał numerów tych uchwał. Niespornym w niniejszej sprawie było, że początkowo pozwany odmówił powodowi przesłania kopii protokołu zwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy pozwanej Spółki z 18 lipca 2014r. i 18 sierpnia 2014r. Powód nie miał więc jak wskazać numerów zaskarżonych uchwał, ale precyzyjnie określił ich przedmiot. Powód w piśmie z dnia 14 stycznia 2015r. jedynie doprecyzował żądanie pozwu dodając numery uchwał, które wcześniej podał wskazując ich zakres przedmiotowy. W konsekwencji Sąd uznał brak podstaw do przyjęcia, że powód rozszerzył powództwo i wyszedł ponad żądanie pozwu.

Sąd Okręgowy wskazał, że pozwany w odpowiedzi na pozew zarzucił, że powodowi nie przysługuje legitymacja do zaskarżenia uchwał zgromadzenia z uwagi na fakt, iż w chwili ich powzięcia jak również w momencie wytoczenia powództwa nie posiadał on statusu akcjonariusza. Zdaniem pozwanego powód nie jest posiadaczem akcji, a nawet gdyby uznać, że był on posiadaczem akcji, to nie miał on jakiegokolwiek tytułu prawnego do akcji i nie mógł wykonywać jakichkolwiek praw korporacyjnych z akcji. Powód natomiast stanął na stanowisko, że jest on akcjonariuszem pozwanej Spółki, a jego status wynika z faktu posiadania akcji na okaziciela pozwanej Spółki o numerach (...) (...) i domniemania prawnego związanego z posiadaniem akcji na okaziciela.

Sąd Okręgowy uznał, że w tej sytuacji w pierwszej kolejności należało rozstrzygnąć czy powód jest akcjonariuszem pozwanej Spółki i czy jest uprawniony do wykonywania praw korporacyjnych z akcji na okaziciela, które w dniu 10 lipca 2014r. złożył w pozwanej Spółce. Sąd wskazał, że niespornym w niniejszej sprawie było, iż powód w chwili zgłaszania swojego udziału w zwyczajnym walnym zgromadzeniu akcjonariuszy w dniu 10 lipca 2014r. posiadał akcje na okaziciela pozwanej Spółki numery od (...) do (...). Zatem z w/w faktem łączyło się domniemanie prawne uregulowane a art. 343 § 1 k.s.h., że jest on akcjonariuszem pozwanej Spółki. Domniemanie to jest domniemaniem, które może zostać obalone, gdyż brak jest przepisów wyłączających możliwość jego obalenia. Sąd wskazał, że z uwagi na konstrukcję domniemania prawnego w przedmiotowej sprawie to nie powód był zobligowany do udowodnienia, że jest posiadaczem akcji pozwanej Spółki na okaziciela o numerach od (...) (...) i wszedł legalnie w posiadanie tych akcji, lecz to pozwany musiał udowodnić, iż powód nie był posiadaczem tych akcji i nie był uprawniony do wykonywania praw korporacyjnych z nich wynikających. Sąd uznał, że pozwany zdołał obalić w/w domniemanie prawne.

Zdaniem Sądu Okręgowego analiza dokumentacji przedstawionej przez strony oraz zeznań świadków i przedstawiciela pozwanego wskazuje, że Spółka (...) S.A. od samego jej powstania była spółką rodzinną. Akcjonariuszami byli

członkowie rodziny K. przez cały czas jej istnienia i funkcjonowania. Akcje tej Spółki nie były sprzedawane czy przekazywane osobom czy podmiotom spoza grona rodziny. Na powyższe wskazują przede wszystkim zeznania świadków M. K. (1) i E. K. (2) oraz zeznania pozwanego G. K., którzy jednymyślnie potwierdzili rodzinny charakter Spółki. Nadto powyższa okoliczność znalazła potwierdzenie w treści zaświadczenia Izby (...) w P. z dnia 23 kwietnia 1947r. w którym zaznaczono, że E. K. (1) i jego rodzina posiadają 96% akcji przedsiębiorstwa. Prawo głosu ze spornych akcji było wykonywane przez akcjonariuszy - członków rodziny po II wojnie światowej w 1948r. i w 1949r. Powyższą okoliczność potwierdzają protokoły z obrad zwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy pozwanego z 1948r. i z 1949r. w których to dokumentach jako akcjonariuszy wymieniono m. in. E. K. (1), L. K., A. W. oraz K. K. (1), a więc te osoby, które posiadały właśnie sporne akcje we wcześniejszym okresie. Pozwany uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że sporne 1000 akcji o numerach od (...) (...) stanowiło zabezpieczenie kredytów obrotowych udzielonych pozwanemu na działalność pozwanej Spółki. Kredyt ten został Spółce udzielony przez Bank (...) S.A. Pozwany spłacił zaciągnięty kredyt i ustanowiony na spornych akcjach zastaw wygasł. Na potwierdzenie w/w okoliczności pozwany przedłożył wniosek o kredyt złożony do Banku (...) w 1938r. w którego treści wskazano, że zabezpieczeniem kredytu miały być akcje pozwanej Spółki. Natomiast potwierdzeniem, że kredyt ten został spłacony i tym samym wygasło prawo zastawu Banku (...) na spornych akcjach jest fakt wykonywania praw korporacyjnych z tych akcji wynikających przez akcjonariuszy E. K. (1), L. K., A. W. oraz K. K. (1) w trakcie zwyczajnych walnych zgromadzeń akcjonariuszy pozwanego w 1948r. i w 1949r. Ponadto powyższe wynikało także z zeznań świadków M. K. (1) i E. K. (2) oraz z zeznań pozwanego G. K.. W tej sytuacji po wygaśnięciu zastawu Bank (...) był jedynie depozytariuszem akcji - dzierżycielem akcji, a nie ich właścicielem i akcjonariuszem.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że zgodnie z powszechną wiedzą na skutek reformy bankowej Bank (...) SA, na zasadzie art. 25 Dekretu o reformie bankowej z dniem 1 stycznia 1950r. został zlikwidowany, a wszelkie aktywa i pasywa zostały przekazane na rzecz Banku (...) S.A. Na skutek dalszego wykonywania reformy bankowej aktywa i pasywa Banku (...) S.A. zostały przejęte przez inne banki w tym Bank (...). Dalej aktywa i pasywa Banku (...) zostały przejęte przez Bank (...), (...) Bank (...) oraz Bank (...). Ostatecznie Bank (...) uległ likwidacji i wszystkie jego pasywa i aktywa zostały przejęte przez (...) oraz (...) Bank (...) W ten sposób dokumenty akcji na okaziciela pozwanej Spółki mogły znaleźć się w posiadaniu Skarbu Państwa. Powyższe tym bardziej potwierdza, że powód był dzierżycielem tych akcji i jako taki nie mógł wykonywać praw korporacyjnych z tych akcji.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że jednocześnie Skarb Państwa nie potrafił wyjaśnić na podstawie jakich zdarzeń i przepisów prawnych wszedł w posiadanie akcji pozwanej Spółki i miałby być uprawniony do wykonywania z tych akcji wszystkich praw akcjonariusza. W tym zakresie powód ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że wszedł w posiadanie akcji pozwanego na okaziciela na podstawie ówczesnie obowiązujących przepisów prawa. Nie wskazał jednak żadnych konkretnych ustaw, dekretów czy rozporządzeń, a podany przez niego jeden akt prawny tj. dekret o likwidacji złożonych przed 9 maja 1945r. depozytów i zastawów oraz przyjętych przed tym dniem do inkasa weksli, czeków i innych dokumentów nie mógł znaleźć zastosowania do spornych dokumentów, gdyż z uwagi na wygaśnięcie zastawu na akcjach pozwanego stanowiących zabezpieczenie udzielonego mu kredytu, nie były one objęte tym dekretem. Z kolei z przedłożonej przez pozwanego korespondencji z (...) Bankiem (...) i innymi instytucjami państwowymi wynika, że nie potrafiły one wyjaśnić w jaki sposób i na podstawie jakich aktów prawnych sporne akcje pozwanego weszły w posiadanie Skarbu Państwa i nie mają żadnych dokumentów na ten temat.

Zdaniem Sądu Okręgowego na brak posiadania przez powoda statusu akcjonariusza Spółki (...) S.A. wskazuje także fakt zarejestrowania w/w Spółki w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Sąd rejestrowy Sąd Rejonowy Poznań ~ (...) w P. po przeprowadzeniu postępowania postanowieniem z dnia 7 maja 2013r. w sprawie o sygnaturze akt PO. (...) (...) KRS/(...) wpisał do Krajowego Rejestru Sądowego Spółkę (...) S.A. przyjmując skład akcjonariatu taki, jaki został wskazany we wniosku o jej zarejestrowanie. (...) S.A. nie wymieniła wśród akcjonariuszy Skarbu Państwa. Powyższa okoliczność była ponownie weryfikowana w postępowaniu o wznowienie sprawy o wpisanie Spółki (...) S.A. do Krajowego Rejestru Sądowego w związku z wątpliwościami powoda dotyczącymi akcji pozwanego o numerach od (...) - kwestia braku właściwej pieczętki na dokumentach akcji i prawidłowości oraz wiarygodności tych dokumentów. Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu prawomocnym

postanowieniem z dnia 10 czerwca 2016r. oddalił skargę o wznowienie postępowania stwierdzając m.in., że podstawa wznowienia na którą powołał się Prokurator nie stanowi okoliczności faktycznej, która mogłaby mieć wpływ na wynik sprawy, a z której strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Sąd rejestrowy podkreślił, że w postępowaniu o rejestrację podmiotu wpisanego dotychczas do rejestru (...), sądowi rejestrowemu przyznano szeroką kognicję, w ramach której bada m. in. czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa oraz czy zgłoszone dane są zgodne z rzeczywistym stanem, jeżeli ma w tym względzie uzasadnione wątpliwości. Nadto na podstawie art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym sąd rejestrowy bada także m.in. prawidłowość nabycia lub objęcia udziałów albo akcji, a w szczególności spełnienie wymogów dotyczących rejestracji i umarzenia niektórych dokumentów na okaziciela emitowanych przed dniem 1 września 1939r, Zdaniem Sądu Okręgowego powyższy wywód sądu rejestrowego potwierdza, że dokonując rejestracji Spółki (...) S.A. sąd rejestrowy badał także kwestię jej akcjonariatu i weryfikował w oparciu o dokumenty przedłożone przez wnioskującego tj. Spółkę (...) S.A. posiadanie akcji przez wskazanych we wniosku akcjonariuszy.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy uznał, że pozwany zdołał obalić domniemanie prawne wynikające z dysponowania przez przedstawicieli powoda akcjami pozwanej Spółki na okaziciela o numerach od (...)(...)udowadniając, że powód jest co najwyżej dzierżycielem tych akcji i nie posiada uprawnień do wykonywania praw korporacyjnych z tych dokumentów wynikających.

Sąd pierwszej instancji o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. obciążając nimi w całości powoda jako stronę przegrywającą proces.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi powód zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy tj.:

1) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na dokonaniu oceny dowodu z:

- dokumentu w postaci zaświadczenia Izby (...) w P. z dnia 23 kwietnia 1947r. sprzecznie z zasadami doświadczenia życiowego poprzez przyjęcie, iż z powyższego zaświadczenia wynika wniosek, iż akcje spółki nie były sprzedawane czy przykazywane osobom czy podmiotom spoza grona rodziny, co w konsekwencji doprowadziło Sąd pierwszej instancji do błędnego wniosku, iż Skarb Państwa nie mógł skutecznie nabyć akcji tej Spółki,

. - dokumentów w postaci wniosku o kredyt w Banku (...) S.A. z dnia 19 listopada 1938r., aktu notarialnego z dnia 28 maja 1948r, nr (...) oraz aktu notarialnego z dnia 7 maja 1949r. nr 713 poprzez brak wszechstronnego rozważenia powyższych dokumentów, co w konsekwencji doprowadziło Sąd pierwszej instancji do wyciągnięcia pozostających ze sobą w sprzeczności wniosków, iż akcje Spółki o numerach (...)(...)z których prawa miał wykonywać Skarb Państwa na walnym zgromadzeniu w dniu 18 sierpnia 2014r. z jednej strony były we władaniu Banku (...) S.A. w związku z wnioskiem Spółki o kredyt obrotowy z dnia 19 listopada 1938r. jako przedmiot zastawu i w ten rzekomo sposób, na skutek reformy bankowej trafiły do Narodowego Banku Polskiego, a następnie Skarbu Państwa, z drugiej natomiast strony Sąd pierwszej instancji ustalił, że w tym samym czasie akcje te były w posiadaniu E. K. (1), L. K., A. K. oraz K. K. (1), którzy wykonywali z nich prawo głosu podczas obrad walnego zgromadzenia w dniu 28 maja 1948r. oraz 7 maja 1949r.,

- dokumentów w postaci aktu notarialnego z dnia 28 maja 1948r. nr (...) oraz aktu notarialnego z dnia 7 maja 1949r. nr 713 poprzez dokonanie ustaleń sprzecznych z powyższymi dokumentami tj. przyjęcie, iż na walnym zgromadzeniu w dniu 28 maja 1948 r. oraz 7 maja 1949r. E. K. (1), L. K., A. W. oraz K. K. (1) wykonywali prawo głosu z akcji o numerach (...)(...)podczas gdy z powyższych protokołów obrad walnych zgromadzeń nie wynika z których konkretnie akcji (oznaczonych numerem) w/w osoby wykonywały prawo głosu,
- zeznań świadków M. K. (1), E. K. (2) oraz zeznań przedstawiciela pozwanego G. K. w zakresie dotyczącym losu

spornych akcji Spółki po zakończeniu II wojny światowej sprzecznie z zasadami współżycia społecznego poprzez uznanie ich - w sposób bezkrytyczny - za wiarygodne w sytuacji, gdy ich zeznania jako osób bezpośrednio zainteresowanych rozstrzygnięciem sprawy powinny być oceniane ze szczególną ostrożnością,

2) art. 228 § 1 k.p.c. poprzez jego zastosowanie, a w konsekwencji uznanie za fakt powszechnie znany ciągu zdarzeń mających miejsce od 1 stycznia 1950r. związanych z reformą bankową oraz jej skutków w postaci likwidacji Banku (...) S.A. oraz przejęcia jego aktywów w tym posiadanych (według ustaleń Sądu pierwszej instancji) przez ten bank dokumentów akcji Spółki (...). (...) S.A. o numerach (...) do(...)przez Bank (...) SA, a następnie przyjęcie jako faktu notoryjnego, iż w/w akcje zostały przekazane na rzecz kolejnych banków tj. Banku (...), Banku (...), Banku (...), (...) oraz (...) Banku (...) co doprowadziło Sąd pierwszej instancji do ustalenia, iż w ostateczności (...) Bank (...) przekazał w/w akcje Skarbowi Państwa w sytuacji, gdy reforma bankowa nie należy do tego typu zdarzeń, które znane są każdemu rozsądnemu i posiadającemu doświadczenie życiowe obywatelowi Polski, a tym bardziej do okoliczności tych nie mogą należeć również skutki tej reformy w tym konkretne aktywa (papiery wartościowe) posiadane przez likwidowane podmioty które w jej wyniku miałyby podlegać przekazaniu.

Powód nadto zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

1) art. 338 k.c. poprzez jego zastosowanie sprowadzające się do uznania, że Skarb Państwa włada dokumentami akcji spółki pod firmą (...). (...) S.A. jak dzierżyciel, a nie posiadacz w sytuacji, gdy żaden z przedstawionych w sprawie dowodów nie potwierdza, iż Skarb Państwa wykonywał władztwo z posiadanych akcji Spółki za kogoś innego,

2) art. 339 k.c. i art. 341 k.c. poprzez ich niezastosowanie, a w konsekwencji odmowę uznania Skarbu Państwa za akcjonariusza Spółki w sytuacji, gdy z samego faktu posiadania akcji wynika domniemanie, iż Skarb Państwa jest ich posiadaczem samoistnym tj. włada nimi jak właściciel, a ponadto, iż jego posiadanie jest zgodne z prawem,

3) art. 343 § 1 k.s.h. poprzez uznanie, iż pozwany doprowadził do obalenia domniemania prawnego wynikającego z faktu posiadania przez Skarb Państwa akcji spółki pod firmą (...). (...) S.A. o numerach (...) - (...)podczas, gdy pozwany nie wykazał, pomimo spoczywającego na nim ciężaru dowodu, iż okoliczności wejścia przez Skarb Państwa w posiadanie w/w akcji nie mogły doprowadzić do skutecznego nabycia przez Skarb Państwa praw akcyjnych wynikających z tych dokumentów akcji,

4) art. 422 § 2 pkt 3 k.s.h. w zw. z art. 425 § 1 k.s.h. oraz art. 422 § 2 pkt 3 k.s.h. poprzez uznanie, że Skarb Państwa nie posiada legitymacji czynnej w żądaniu stwierdzenia nieważności, jak również uchylenia zaskarżonych uchwał, co w konsekwencji doprowadziło do nierozpoznanie przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy wyznaczonej materialno-prawną podstawą żądania pozwu.

Zdaniem powoda Sąd pierwszej instancji naruszył również:

1) § 11 ust. 1 pkt 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013r. poz. 461) przez błędną jego wykładnię polegającą na przyjęciu, że stronie wygrywającej proces, reprezentowanej przez radcę prawnego, przysługuje uprawnienie do domagania się od drugiej strony zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w wysokości stanowiącej wielokrotność określonej w tym przepisie stawki w zależności od ilości zaskarżonych uchwał,

2) § 13 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu poprzez błędną wykładnię sprowadzającą się do przyjęcia, że stronie wygrywającej proces, reprezentowanej przez radcę prawnego, przysługuje uprawnienie do domagania się od drugiej strony zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

w postępowaniu zażaleniowym w sprawie o zaskarżenie uchwał akcjonariuszy w wysokości stanowiącej wielokrotność określonej w tym przepisie stawki w zależności od ilości zaskarżonych uchwał.

3) § 11 ust 1 pkt 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez błędną jego wykładnię polegającą na przyjęciu, że stronie wygrywającej proces, w którym podstawę żądania pozwu stanowiło roszczenie główne o stwierdzenie nieważności uchwał akcjonariuszy oraz roszczenie ewentualne o uchylenie uchwał, reprezentowanej przez radcę prawnego, przysługuje uprawnienie do domagania się od drugiej strony zwrotu kosztów zastępstwa procesowego zarówno w zakresie roszczenia głównego, jak i roszczenia ewentualnego.

W oparciu o powyższe zarzuty powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Poznaniu oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego w tym na rzecz Skarbu Państwa ~ Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej według norm przepisanych.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o oddalenie apelacji powoda w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Prokurator Okręgowy w Poznaniu na rozprawie apelacyjnej w dniu 17 kwietnia 2019r. wniósł o oddalenie apelacji powoda.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja powoda, z wyłączeniem zarzutów dotyczących wysokości kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych od powoda na rzecz pozwanego, nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił, że przed (...) S.A. była spółką rodzinną. Powyższe wynika:

- z zaświadczenia Izby (...) w P. z dnia 23 kwietnia 1947r. w którym odnotowano, że E. K. (1) i jego rodzina posiadają 96% akcji przedsiębiorstwa (vide: k. 183 akt).

- notatki Głównej Komisji do spraw Upaństwowienia przedsiębiorstw sporządzonej w dniu 12 listopada 1949r. w której podano, że właścicielem przedsiębiorstwa jest ob. E. K. (1) i członkowie jego najbliższej rodziny w P. w posiadaniu których znajdują się bezimienne akcje..."(vide: k. k. 370 akt),
- wyjaśnień G. K. złożonych na rozprawie w dniu 11 kwietnia 2018r. (vide: k. 862 akt).

W odpowiedzi na apelację pozwany wskazał, że 4% akcji, zgodnie z przekazem rodzinnym, należały do księdza biskupa S. A., F. R. albo M. K. (3) (vide: strona 7 odpowiedzi na apelację - k. 953 akt). Mogli oni posiadać łącznie 196 akcji, a nie 1000 jakie posiadał Skarb Państwa.

Powód w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji nie twierdził, że od któregoś z członków rodziny K. lub od księdza biskupa S. A., F. R. a i bo M. K. (3) nabył akcje. Wręcz przeciwnie pełnomocnik powoda na rozprawie przed Sądem Okręgowym w dniu 21 maja 2015r. oświadczył, że akcje nie zostały nabyte na podstawie umowy cywilnoprawnej, a Skarb Państwa wszedł w ich posiadanie na podstawie aktów administracyjnych i prawnych (vide: k. 343 akt). Brak jest podstaw do uznania, że zeznania świadków M. K. (1), E. K. (2) oraz przedstawiciela pozwanego G. K. w zakresie dotyczącym losu spornych akcji Spółki po zakończeniu II wojny światowej były sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Sąd Okręgowy dał im w pełni wiarę i ta ocena dowodu dokonana przez Sąd pierwszej instancji w żaden sposób nie została przez powoda podważona w apelacji. Powód odnosząc się do pozostałego materiału dowodowego nie zakwestionował wiarygodności zeznań M. K. (1) i E. K. (2) oraz wyjaśnień G. K.. Okoliczność, że w/osoby mogą być zainteresowane wynikiem niniejszego postępowania nie oznacza, że złożyli oni na użytek procesu nieprawdziwe zeznania czy wyjaśnienia.

Z protokołów sporządzonych z walnych zgromadzeń w dniu 28 maja 1948r. (vide: k. 249-255 akt) oraz 7 maja 1949r. (vide: k. 260-265 akt) wynika, że E. K. (1), L. K., A. W. oraz K. K. (1) wykonywali prawo głosu z akcji, jednakże w tych dokumentach nie odnotowano numeru akcji, lecz ilość akcji, ich wartość i ilość głosów. Pozwany do odpowiedzi na apelację dołączył kopertę z uczynionymi na niej odręcznymi notatkami E. K. (1) z których wynika, że akcje o numerach (...) (...) były własnością E. K. (1) i jego rodziny (vide: k. 963-964 akt). Powód temu dokumentowi prywatnemu w rozumieniu art. 245 k.p.c. w toku dalszego postępowania apelacyjnego nie zaprzeczył. Okoliczność, że E. K. (1) w dniu 25 marca 1948r. dysponował i był właścicielem akcji o numerach m.in. (...) - 3250 wynika z protokołu z przeprowadzonej rejestracji dokumentów na okaziciela (vide; k. 763-764 i 858-859 akt). Z w/w dokumentów wynika więc, że zarówno w 1948r. jak i w 1949r. zarówno E. K. (1) jak i członkowie rodziny K. posiadali akcje o numerach (...) (...).

Minister Skarbu Państwa w uzasadnieniu do zawiadomienia z dnia 25 sierpnia 2015r. o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wywodził, że własność akcji została nabyta przez Skarb Państwa w latach 50-ych XX wieku w związku z powszechnymi w ówczesnych czasach powojennymi procesami nacjonalizacyjnymi podmiotów prywatnych w oparciu chociażby o przepisy ustawy z dnia 3 stycznia 1946r. o przejściu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (vide: k. 390 akt). Nie odwołał się do zastawu uczynionego na tych akcjach w związku z zaciągniętym kredytem obrotowym. Zdaniem Sądu takiej treści twierdzenie Ministra Skarbu Państwa potwierdza ustalenie dokonane przez Sąd pierwszej instancji, że do wybuchu II W. Światowej kredyt został splecony, a zastaw wygasł. Powyższe skutkowało zwrotem dokumentów akcji E. K. (1) i tym członkom rodziny K., którzy byli właścicielami akcji. Stąd zarówno w 1948r. jak i w 1949r. mogli oni brać udział w walnych zgromadzeniach jak i E. K. (1) mógł zarejestrować dokumenty akcji. Zarzut więc naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Również przytoczony w apelacji zarzut naruszenia art. 228 § 1 k.p.c. nie był trafny. (...) Bank (...) w piśmie adresowanym do Ministerstwa Skarbu Państwa z dnia 4 sierpnia 2014r, wyjaśnił, że akcje Spółki (...) Spółki Akcyjnej zostały przekazane do dyspozycji Komisji Likwidacyjnej Depozytów Rzeczowych Skarbu Państwa na podstawie zarządzenia Ministerstwa Finansów z dnia 23 listopada 1957r. w sprawie przekazania na rzecz Skarbu Państwa papierów własnościowych stanowiących własność (...) w rachunku polskim (vide: k. 349 akt). Sąd pierwszej instancji ustalił w jaki sposób, po około 1950r. akcje weszły w posiadanie Skarbu Państwa. Powód w apelacji kwestionując te ustalenia jednocześnie sam nie podaje w jaki sposób Skarb Państwa stał się posiadaczem tych akcji.

Rację ma Sąd pierwszej instancji uznając, że powód zaoficerowanymi Sądowi dowodami nie wykazał, że jest właścicielem akcji na okaziciela o numerach (...) do (...). Minister Skarbu Państwa w uzasadnieniu do zawiadomienia z dnia 25 sierpnia 2015r. o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wskazał, że nie jest możliwym przedstawienie konkretnego dokumentu, który *expressis verbis* stwierdzałby przejście własności akcji na rzecz Skarbu Państwa (vide; k. 390 akt). Art. 343 § 1 k.s.h. wprowadza domniemanie, że gdy akcja jest na okaziciela wykonywanie praw wynika z faktu posiadania takiej akcji. Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji, że pozwany mógł kwestionować prawa udziałowe wynikające z posiadania akcji. Pozwany przedstawił dowody z których wynikało, że jeszcze w 1949r. E. K. (1) i jego rodzina posiadali akcje o numerach (...) (...) i zaprzeczono, żeby zostały one sprzedane. Skarb Państwa potwierdził, że nie nabył akcji w drodze cywilnoprawnej, lecz na podstawie aktów administracyjnych i prawnych. Zdaniem Sądu w takiej sytuacji to rzeczą powoda było wskazać te akty prawne mające stanowić podstawę prawną nabycia akcji. Przecież można sobie wyobrazić, że posiadacz akcji na okaziciela wchodzi w ich posiadanie skutkiem np. czynu niedozwolonego. W takiej sytuacji przyjęcie, że posiadacz akcji jest ich właścicielem bez możliwości zakwestionowania tego przez spółkę nie znajdowałoby uzasadnienia. Wówczas jednak wykazanie, że posiadacz akcji jest ich właścicielem winno obciążać posiadacza akcji, a więc w realiach niniejszej sprawy powoda. Powód faktu bycia właścicielem akcji nie wykazał, gdyż z wyżej powołanego zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa wynika, że sam nie ma wiedzy w jaki sposób stał się posiadaczem akcji. W żadnym z pism Narodowego Banku Polskiego nie podano, że Skarb Państwa jest właścicielem akcji, mowa jest wyłącznie o depozycie akcji. W protokole przekazania akcji sporządzonym w dniu 8 lipca 2014r. odnotowano, że dokonano otwarcia depozytu oznaczonego numerem 8 w celu wyłączenia akcji na okaziciela Spółki (...) Spółki Akcyjnej (vide: k. 123 akt). Jeżeli Skarb Państwa miałby być właścicielem tych akcji to dlaczego znajdowały się one w depozycie (...) Banku (...) i to do 8 lipca 2014r. chociaż wpis

pozwanej Spółki do Krajowego Rejestru Sądowego nastąpił w dniu 7 maja 2013r. Zarzuty więc naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 338 k.c., art. 339 k.c. i art. 341 k.c. oraz art. 343 § 1 k.s.h. nie zasługiwały na uwzględnienie.

W realiach niniejszej sprawy w sytuacji, gdy Sąd pierwszej instancji uznał, że powód nie wykazał, iż w dacie zarówno wniesienia pozwu jak i wydawania wyroku jest akcjonariuszem pozwanej, brak było podstaw, do merytorycznego rozpoznania przez Sąd Okręgowy zgłoszonego żądania lub żądania ewentualnego, gdyż powództwo zostało oddalone z uwagi na brak legitymacji czynnej. Stąd zarzuty naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 422 § 2 pkt 3 k.s.h. w zw. z art. 425 § 1 k.s.h. oraz art. 422 § 2 pkt 3 k.s.h. nie zasługiwały na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko powoda zaprezentowane w apelacji, że w razie objęcia jednym pozwem żądania uchylenia kilku uchwał podstawę zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego strony reprezentowanej przez adwokata stanowi stawka minimalna o której mowa w § 11 ustęp 1 pkt 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013r. poz. 461). W ocenie Sądu dla rozstrzygnięcia kwestii wysokości kosztów zastępstwa procesowego w takiej sprawie odpowiednio można było zastosować uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2009r. III CZP 40/09, która co prawda dotyczy kosztów zastępstwa procesowego w sprawie o uchylenie uchwały wspólnoty mieszkaniowej, ale jej tezę można też odnieść do sprawy o stwierdzenie nieważności uchwały spółki akcyjnej. W niniejszej sprawie w ogóle Sąd pierwszej instancji nie rozpoznawał żądania ewentualnego, stąd brak było podstaw do zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego w związku z tym żądaniem kosztów zastępstwa procesowego. W konsekwencji Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił postanowienie zawarte w pkt 2 wyroku zasądając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 557 zł tytułem zwrotu kosztów procesu obejmującą 360 zł tytułem kosztów procesu, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji, jako znajdujące uzasadnienie w materiale zgromadzonym w aktach sprawy, Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne. Wnioski z nich płynące Sąd Apelacyjny aprobuje z wyłączeniem stanowiska Sądu Okręgowego w przedmiocie wysokości kosztów procesu zasądzonych od powoda na rzecz pozwanego. W pozostałym więc zakresie apelację powoda oddalono stosownie do art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 8 ust. 1 pkt 22 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r. poz. 1800) obciążając nimi powoda.

Mariola Głowacka Marek Górecki Małgorzata Gulczyńska

--	--	--